

Sveučilište u Rijeci
ODJEL ZA INFORMATIKU
Ulica Radmila Matejčić 2, Rijeka
Akademska 2018./2019. godina

LOGIČKO PROGRAMIRANJE

Studij:	Preddiplomski studij jednopredmetne informatike Preddiplomski studij dvopredmetne informatike
Godina i semestar:	3. godina, 5. semestar
Web stranica predmeta:	http://www.inf.uniri.hr , https://moodle.srce.hr
ECTS bodovi:	5 (3 za dp)
Nastavno opterećenje:	2P + 2V (2P + 1V za dp)

Nositelj predmeta:

dr. sc. Ana Meštrović, izvanredni profesor
e-mail: amestrovic@inf.uniri.hr
Ured: Ulica Radmila Matejčić 2, O-511
Vrijeme konzultacija: utorkom u 10 sati ili po dogovoru

LOGIČKO PROGRAMIRANJE

Razvijanje općih i specifičnih kompetencija (znanja i vještina)

- usvajanje temeljnih pojmoveva iz područja deklarativne programske paradigme
- izučavanje i uspoređivanje formalizama, alata i sustava, (Prolog, XSB Prolog, LISP, Haskell),
- primjenjivanje funkciskog stila programiranje za rješavanje problemskih zadataka,
- primjenjivanje logičkog stila programiranja za prikaz problema i izvođenje zaključaka.

Korespondentnost i korelativnost programa

Program kolegija je u korelaciji sa programima kolegija: Programiranje 1, Programiranje 2, Inteligentni sustavi 1, inteligentni sustavi 2

Okvirni sadržaj predmeta

Prikaz teorijskih postavki deklarativnog programiranja i logičkih programske jezika. Usporedba osnovnih paradigmi programiranja. Motivacija i područja primjene logičkog programiranja. Neformalni uvod u Prolog: prikaz znanja (činjenice, pravila, ciljevi). Formalni uvod u Prolog: sintaksa, semantika (proceduralna i deklarativna). Definicija rekurzivnih pravila. Pronalaženje odgovora na upite, postupak unifikacije, rezolucija. Ugrađeni predikati. Aritmetičke i logičke operacije. Strukture podataka: liste, stabla. Rez.

Uvod u funkcionalno programiranje. Lambda račun. Pregled programske jezike: Haskell, LISP

Oblici provođenja nastave i način provjere znanja

Predavanja, auditorne vježbe. Pohađanje nastave, aktivnost u nastavi, kolokviji, rješavanje problemskih zadataka.

Popis literature potrebne za studij i polaganje ispita

1. M. Lipovaca, Learn you a haskell for great good!: a beginner's guide. no starch press, 2011.
2. G. Hutton, Programming in Haskell. Cambridge University Press, 2016.
3. M. Radovan, Programiranje u Prologu, Informator, Zagreb, 1987.
4. I. Bratko, Prolog Programming for Artificial Intelligence, Addison Wesley, 2000.

Popis literature koja se preporučuje kao dopunska

1. U. Nilsson and J. Maluszynski. Logic, Programming and Prolog (2ed).
2. G.F. Luger, Artificial Intelligence: Structures and Strategies for Complex Problem Solving, Addison-Wesley, 2005.S. Russell, P. Norvig: Artificial Intelligence: A Modern Approach, 2003

Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe predmeta

Kroz ustrojeni sustav osiguranja kvalitete Odjela za informatiku.

Mogućnost izvođenja na stranom jeziku

Ne.

R. BR.	OČEKIVANI ISHODI
1.	Objasniti osnovne značajke (i razlike između) deklarativne i imetrvativne programske paradigme te značajke funkcijskih i logičkih programske jezika.
2.	Izložiti osnove lambda računa kao teorijske podloge za model izračunljivosti funkcijskih programske jezika.
3.	Implementirati programska rješenja za zadane jednostavnije problemske zadatke u zadanom funkcijskom/logičkom jeziku primjenjujući liste, sažet zapis listi (list comprehension) i rekurzivni stil programiranja.
4.	Modelirati funkcije višeg reda i funkcijске obrascce (map, fold i filter) i primijeniti ih u implementaciji odgovarajućih problemskih zadataka
5.	Implementirati programsko rješenje za zadani složeni problemski zadatak primjenom odgovarajućih koncepcata funkcijskog/logičkog programiranja te gotovih biblioteka u zadanom funkcijskom jeziku.

AKTIVNOSTI I OCJENJIVANJE STUDENATA

VRSTA AKTIVNOSTI	ECTS	ISHODI UČENJA	SPECIFIČNA AKTIVNOST	METODA PROCJENJIVANJA	BODOVI MAX.
Pohađanje nastave	1	1-4	Prisutnost studenata	Popisivanje (evidencija)	0
Projektni zadatak	0.5	1-4	Modeliranje i implementacija rješenja za zadani problem.	Bodovanje programskog rješenja (0 - 10 bodova ovisno o stupnju točnosti i potpunosti)	15
Aktivnost na vježbama	0.5	1-4	8 vježbi	Bodovanje ovisno o stupnju točnosti i potpunosti; uploada zadataka s vježbi (0-2 boda za svaku vježbu ovisno o stupnju točnosti i potpunosti; za 1. vježbu je max 1 bod)	15
Kontinuirana provjera znanja (praktični rad, programiranje, zadaci)	1	3-4	1 kolokvij iz praktičnog dijela – rješavanje zadataka na računalu	1. Kolokvij iz praktičnog dijela: programiranje u Haskellu (0 - 20 bodova ovisno o stupnju točnosti i potpunosti)	20
Kontinuirana provjera znanja (predavanja - teorijski dio)	1	1-2	2 kolokvija iz teorije	2. kolokvija iz teorije: teorija funkcionskog programiranja (0 - 10 bodova ovisno o stupnju točnosti i potpunosti)	20
Završni ispit	1	1-5	Pisani i usmeni test	0-30 bodova, ovisno o stupnju točnosti i potpunosti	30
UKUPNO	5				100

Obveze i vrednovanje studenata

1. Pohađanje nastave

Pohađanje nastave je obavezno i nastavnik vodi evidenciju pohađanja za svakoga studenta. Predavanja se izvode u bloku od 2 sata prema rasporedu u nastavku. Vježbe se izvode na računalima u bloku od 2 sata prema rasporedu u nastavku.

Osim prisustovanja klasičnoj nastavi na predavanjima i vježbama studenti su dužni koristiti **sustav za učenje Merlin** (<https://moodle.srce.hr/>).

2. Projektni zadatak

Nakon prvog dijela semestra i savladavanja osnova programiranja u Haskellu svaki student dobiva složeniji problem, odnosno problemski zadatak koji treba samostalno rješiti i implementirati u Haskellu. U konzultaciji s nastavnikom student radi na projektnom zadatku 3 tjedna nakon čega prezentira svoje rješenje. Ovisno o točnosti rješenja projektni zadatak se bodoje sa 0 do 15 bodova.

3. Rješavanje zadataka na vježbama

Na nekim vježbama (ukupno 8 vježbi prema rasporedu prikazanom u tablici) studenti će nakon uvodnog dijela vježbi dobivati zadatke koje samostalno rješavaju te predaju rješenja u sustav. Svaka vježba se bodoje sa 0-2 boda ovisno o stupnju točnosti.

4. Kontinuirana provjera znanja (praktični rad, programiranje, zadaci)

U okviru vježbi predviđen je 1 kolokvij kojim će se provjeravati znanje programiranja. Na kolokviju provjerava se znanje programiranja u Haskellu, student rješava problemske zadatke; moguće je postići najviše 20 bodova.

5. Kontinuirana provjera znanja (predavanja - teorijski dio)

Tijekom semestra pišu se 2 kolokvija iz teorije. Svaki kolokvij nosi najviše 10 bodova.

Nije definiran bodovni prag niti za jednu od aktivnosti.

Ocjena iz kolegija

Završni ispit

Kontinuiranim radom tijekom semestra na prethodno opisani način studenti mogu ostvariti najviše 70 ocjenskih bodova, a da bi mogli pristupiti završnom ispitnu moraju ostvarili 50% i više bodova (minimalno 35).

Studenti koji su skupili najmanje 35 ocjenskih bodova, mogu pristupiti završnom ispitnu.

Završni ispit nosi udio od maksimalno 30 ocjenskih bodova, a smatra se položenim samo ako na njemu student postigne minimalno 50%-ni uspjeh (ispitni prag je 50% uspješno riješenih zadataka).

Ukoliko je završni ispit prolazan, skupljeni bodovi će se pribrojati prethodnim i prema ukupnom rezultatu formirati će se pripadajuća ocjena. U suprotnom, student ima pravo pristupa završnom ispitnu još 2 puta (ukupno do 3 puta).

Konačna ocjena

Donosi se na osnovu zbroja svih bodova prikupljenih tijekom izvođenja nastave prema sljedećoj skali:

A – 90% - 100%	(ekvivalent: izvrstan 5)
B – 75% - 89,9%	(ekvivalent: vrlo dobar 4)
C – 60% - 74,9%	(ekvivalent: dobar 3)
D – 50% - 59,9%	(ekvivalent: dovoljan 2)
F – 0% - 49,9%	(ekvivalent: nedovoljan 1)

6. Ispitni rokovi

Redoviti:

11.2.2019.

25.2.2019.

Izvanredni:

11.3.2019.

9.9.2019.

RASPORED NASTAVE – zimski (V.) semestar ak. godine 2018./2019.

Nastava će se na predmetu odvijati u zimskom semestru prema sljedećem rasporedu:

predavanja: srijeda 8.15 366

vježbe: srijeda 10.15 366

Tj.	Datum	Vrijeme	Prostor	Tema	Nastava	Izvođač
1	3.10.	8:15	366	Uvjeti slušanja i polaganja ispita Deklarativna i imperativna paradigmata.	P	Ana Meštrović
1	3.10.	10:00	366	Uvod u funkcionalne jezike. Funkcija. Funkcijsko programiranje. Kratki pregled povijesnog razvoja funkcionalnih jezika. Primjeri programa	V	Ana Meštrović
2	10.10.	8:15	366	Tipovi i klase podataka u Haskellu. Liste	P	Ana Meštrović
2	10.10.	10:00	366	Uvod u Haskell. Prevoditelji i interpretatori HUGS i GHC. Biblioteka Prelude. Sintaksa i konvencije. Pisanje skripti u Haskellu. Primjeri programa. Zadatak 1 – predaja riješenih zadataka	V	Ana Meštrović
3	17.10.	8:15	366	List comprehensions; Rekurzivne funkcije	P	Ana Meštrović
3	17.10.	10:00	366	Tipovi podataka u Haskellu Liste. Definiranje funkcija. Uvjetni izrazi. Čuvari. Uzorci. Lambda izrazi. Zadatak 2 – predaja riješenih zadataka	P	Ana Meštrović
4	24.10.	8:15	366	Funkcije višeg reda.	V	Ana Meštrović
4	24.10.	10:00	366	List comprehensions; Rekurzivne funkcije Zadatak 3 – predaja riješenih zadataka	V	Ana Meštrović
5	31.10.	8:15	366	1. Kolokvij - teorija	P	Ana Meštrović
5	31.10.	10:00	366	Funkcije višeg reda.- zadaci	V	Ana Meštrović
6	7.11.	8:15	366	Ponavljanje. Pregled osnovnih svojstava funkcionalnih jezika. Primjeri drugih funkcionalnih jezika – usporedbe.	P	Ana Meštrović
6	7.11.	10:00	366	Funkcije višeg reda.- zadaci Zadatak 4 – predaja riješenih zadataka	V	Ana Meštrović
7	14.11.	8:15	366	Zadavanje projektnih zadataka	P	Ana Meštrović

7	14.11.	10:00	366	Funkcije višeg reda - zadaci ponavljanje Zadatak 5 – predaja riješenih zadataka	V	Ana Meštrović
8	21.11.	8:15	366	2. Kolokvij - teorija	P	Ana Meštrović
8	21.11.	10:00	366	Rad na projektnom zadatku	V	Ana Meštrović
9	28.11.	8:15	366	Rad na projektnom zadatku	P	Ana Meštrović
9	28.11.	10:00	366	Rad na projektnom zadatku	V	Ana Meštrović
10	5.12.	8:15	366	Rad na projektnom zadatku	P	Ana Meštrović
10	5.12.	10:00	366	Rad na projektnom zadatku	V	Ana Meštrović
11	12.12.	8:15	366	Uvod u logičko programiranje Predikatna logika. Osnovni elementi jezika. Sintaksa i semantika jezika Prolog. Definicije činjenica, pravila i upita: Pojam klauzule, hornova klauzula	P	Ana Meštrović
11	12.12.	10:00	366	1. Kolokvij - zadaci	V	Ana Meštrović
12	19.12.	8:15	366	Postupak unifikacije. Supstitucija. Operatori i aritmetika u Prologu. Rekurzija.	P	Ana Meštrović
12	19.12.	10:00	366	Uvod u Prolog. Pisanje prvog programa u Prologu. Termi u prologu. Klauzule, predikati, varijable Zapis činjenica, pravila i upita. Zadatak 1. Prevođenje rečenica prirodnog jezika u Prolog Zadatak 6 – predaja riješenih zadataka	V	Ana Meštrović
13	9.1.	8:15	366	Pojam logičke posljedice. Zadovoljavanje cilja (pronalaženje odgovora na upite), unifikacija, rezolucija u Prologu. Ulančavanje unatrag (backtracking). Redoslijed klauzula.	P	Ana Meštrović
13	9.1.	10:00	366	Ugrađeni predikati Aritmetičke i logičke operacije. Operator jednakosti. Definiranje rekurzivnih pravila. Zadatak 7 – predaja riješenih zadataka	V	Ana Meštrović
14	16.1.	8:15	366	Složeni tipovi podataka: Liste Negacija	P	Ana Meštrović
14	16.1.	10:00	366	Složene strukture podataka u Prologu: Liste Definiranje elementarnih predikata za upravljanje listama. Zadatak 8 – predaja riješenih zadataka	V	Ana Meštrović
15	23.1.	8:15	366	Rez Prolog kao baza	P	Ana Meštrović

15	23.1.	10:00	366	Definiranje predikata za upravljanje listama. Znakovni niz Definiranje pravila s negacijom. Rez	V	Ana Meštrović
----	-------	-------	-----	--	---	---------------

P – predavanja

V – vježbe